Gemeente Amsterdam

Advies stadsdeelcommissie Zuid

Datum SDC-vergadering: 27 augustus 2025

Onderwerp

Advies van het lid Van Leeuwen (D66) inzake het plan voor een Erotisch Centrum aan de Europaboulevard.

Advies aan het dagelijks bestuur:

Eerder standpunt
De stadsdeelcommissie en het dagelijks bestuur hebben eerder negatief geadviseerd over het plan om een erotisch centrum te vestigen aan de Europaboulevard en hebben de locatie destijds als ongeschikt aangemerkt voor een centrum dat naar verwachting 1,5 miljoen bezoekers per jaar moet trekken. Het huidige onderzoeksvoorstel met 100 inpandige ramen, grootschalige horeca, een nachtclub en naar verwachting 1,5 miljoen bezoekers per jaar is te omvangrijk, sluit onvoldoende aan op de doelstellingen en biedt te weinig zekerheid dat deze daadwerkelijk gehaald worden. De stadsdeelcommissie blijft bij dit standpunt.

Tekortkomingen in de conceptprojectnota

1. Businessmodel en programmering (de hoe-vraag)
De nota beschrijft wél wat er ruimtelijk en qua inrichting wordt beoogd, maar niet hoe het centrum de beleidsdoelen zal realiseren. De uitwerking van businessmodel en programmering wordt doorgeschoven naar toekomstige uitbaters. Juist deze elementen zijn cruciaal om te kunnen beoordelen of het centrum bijdraagt aan het tegengaan van ondermijning, het ontlasten van de Wallen en het verbeteren van de veiligheid en positie van sekswerkers. Zonder vooraf helder, toetsbaar en op doelen geprogrammeerd exploitatiemodel blijft de hoe-vraag onbeantwoord. Dat is voor sekswerkers, bewoners en ondernemers essentieel.

2. Onderbouwing van (langdurig) succes
De projectnota gaat uit van het scenario dat het Erotisch Centrum op deze locatie succesvol wordt: dat sekswerkers er willen werken, dat er voldoende bezoekers komen, en dat het bijdraagt aan het terugdringen van drukte en overlast op de Wallen. De stadsdeelcommissie stelt vast dat deze uitgangspunten in de nota niet worden onderbouwd. Ook wordt niet ingegaan op scenario's waarin het centrum minder goed of zelfs slecht functioneert. De vraag is of het college kan onderbouwen dat het Erotisch Centrum op deze plek daadwerkelijk het beoogde effect zal hebben, en nog belangrijker: op de langere termijn. De kernvraag is: is het realistisch om hier plaats te bieden aan een erotisch centrum, dat werkt? Structurele ontlasting van de Wallen vereist langdurige aantrekkingskracht en stabiele werking; die zijn met de huidige onderbouwing niet aannemelijk.

3. Doelgroep van bezoekers
De nota biedt onvoldoende aanknopingspunten voor de vraag waar de (massa aan) bezoekers vandaan komt en op welke doelgroepen het centrum zich richt. De benodigde maatregelen verschillen wezenlijk wanneer het primair gaat om het verplaatsen van feesttoerisme vanaf de Wallen, dan wel om het aantrekken van andere bezoekersstromen. Zonder deze segmentatie valt niet te beoordelen of het geplande pakket aan maatregelen voldoende is en wat het effect op de Wallen is.

4. Veiligheid: benodigde capaciteit
De veiligheidsanalyse laat zien dat er in de directe omgeving van de beoogde locatie momenteel nauwelijks toezicht is. THOR werkt niet in dit gebied, straatcoaches opereren vanuit Oost. Tegelijk stelt de nota dat de komst van het Erotisch Centrum meer toezicht vereist, terwijl de capaciteit nu al schaars is. De nota noemt suggesties zoals hosts, extra straatcoaches en samenwerking met exploitanten – maar zonder concrete toezeggingen over organisatie, financiering of verantwoordelijkheden. De vraag is of het college kan garanderen dat er structureel extra toezicht wordt gerealiseerd zodra het EC opengaat.
In de nota wordt aangegeven dat "moet worden nagegaan" hoe extra capaciteit van Politie kan worden geregeld. De vraag is of het college in gesprek is met het Rijk over aanvullende politiecapaciteit, en of het college zicht heeft op toezeggingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid? De stadsdeelcommissie ziet thans geen reden om aan te nemen dat het ministerie extra capaciteit ter beschikking zal stellen. Als Amsterdam binnen het landelijke verdelingsmodel geen extra capaciteit krijgt, dan is de vraag wie garandeert dan dat deze extra inzet er wél komt, en wie ervoor betaalt. Extra capaciteit is noodzakelijk voor dit veiligheidsplan.

5. Aantal werkplekken
De projectnota rekent met 80 raamwerkplekken en 20 werkplekken voor onlinewerving, maar noemt die verhouding flexibel. Bewoners hebben aangegeven dat tijdens de participatieavond zelfs een 50/50-verdeling mogelijk werd geacht. Het gaat dus om minder dan 100 plekken met een zichtbaar raam of directe werving. Steeds minder raamprostitutieplekken dus en dus ook steeds minder verplaatsing vanuit centrum. Daarmee komt de vraag naar voren of het centrum daarmee nog wel voldoende bijdraagt aan één van de doelen: het verminderen van de aantrekkingskracht en overlast in het Wallengebied.

6. Koppeling sluiten ramen Wallen
Het sluiten van ramen is een voorwaarde voor de komst van het Erotisch Centrum. De vraag is of het college dat ook zo ziet. Het doel van het Erotisch Centrum is onder meer het verminderen van drukte en overlast in de binnenstad. Tegelijkertijd is het sluiten van circa 100 ramen op de Wallen bestuurlijk een apart traject, dat los staat van dit projectbesluit. Er mag niet onduidelijk blijven of de beoogde verlichting voor de binnenstad daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

Advies
Gelet op het bovenstaande en indachtig haar eerdere adviezen, adviseert de stadsdeelcommissie Amsterdam Zuid een plan voor een kleinschalig centrum te ontwikkelen en daarvoor passende locaties te onderzoeken in de hele stad.

Indiener,

D.J. van Leeuwen